

บทที่ 3

การให้ความช่วยเหลือขององค์การระหว่างประเทศ
ในการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษาไทย

องค์การระหว่างประเทศที่ให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา

ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 1-6 องค์การระหว่างประเทศที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา มีจำนวน 7 องค์การ และให้ความช่วยเหลือ 14 โครงการ

องค์การยูเนสโกให้ความช่วยเหลือ	จำนวน 2	โครงการ
องค์การยูนิเซฟให้ความช่วยเหลือ	จำนวน 4	โครงการ
มีองค์การซีมิโอให้ความช่วยเหลือ	จำนวน 1	โครงการ
มีองค์การสหประชาชาติให้ความช่วยเหลือ	จำนวน 1	โครงการ
มีมูลนิธิฟอร์ดให้ความช่วยเหลือ	จำนวน 1	โครงการ
มีสมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศให้ความช่วยเหลือ	จำนวน 1	โครงการ
มีธนาคารโลกให้ความช่วยเหลือ	จำนวน 4	โครงการ

ตั้งรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความช่วยเหลือขององค์การระหว่างประเทศในการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา
จำแนกตามองค์การระหว่างประเทศและโครงการ

ชื่อองค์การระหว่างประเทศ	โครงการที่ให้ความช่วยเหลือ
1. องค์การยูเนสโก	1. โครงการค้นคว้า เรื่อง เด็กแห่งชาติ 2. โครงการฝึกหัดครูชนบท
2. องค์การยูนิเซฟ	1. โครงการขยายการศึกษาภาคบังคับ 2. โครงการปรับปรุงโรงเรียนตัวอย่างของจังหวัดในภาคศึกษา 3,4,5,7 3. โครงการอนามัยโรงเรียน 4. โครงการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา
3. องค์การซีมิโอ	1. โครงการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษาโดยใช้สื่อ RIT
4. องค์การสหประชาชาติ	1. โครงการพัฒนาที่สูง
5. มูลินีพีฟอร์ด	1. โครงการวิจัยและประเมินผลประสิทธิภาพประถมศึกษา
6. สมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ	1. โครงการวิทยุโรงเรียน
7. ธนาคารโลก	1. โครงการศูนย์วิชาการ 2. โครงการอบรมผู้บริหารสถานศึกษา 3. โครงการวิจัยและพัฒนา รูปแบบความร่วมมือขององค์กรชุมชน 4. โครงการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษาในเขตปฏิรูปที่ดิน

หน่วยงานที่รับความช่วยเหลือ

หน่วยงานที่รับผิดชอบประสานงานในการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษาที่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศ จำนวน 14 โครงการ มี 3 หน่วยงาน โดยกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ มีโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือ 3 โครงการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือ 1 โครงการ สำนักงานโครงการรับความช่วยเหลือ สปช. มีโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือ 8 โครงการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 หน่วยงานไทยที่รับความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศ ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 1-6 จำแนกตามหน่วยงานและโครงการ

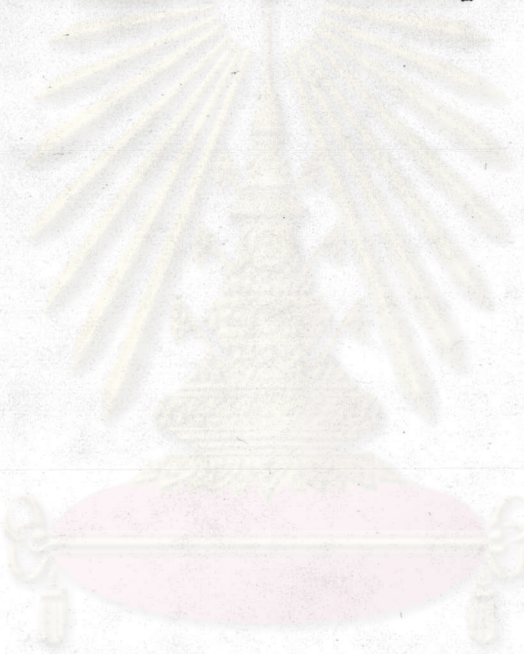
หน่วยงานไทย	โครงการ
กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการขยายการศึกษาภาคบังคับ จังหวัดสมุทรสงคราม ภูเก็ต 2. โครงการปรับปรุงโรงเรียนตัวอย่างของจังหวัดในภาคการศึกษา 3, 4, 5, 7 3. โครงการคุณภาพการศึกษาโดยใช้สื่อ RIT
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการวิจัยและประเมินผลประสิทธิภาพของการประถมศึกษา

ตารางที่ 2 (ต่อ) หน่วยงานไทยที่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศ ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 1-6 จำแนกตามหน่วยงานและโครงการ

หน่วยงานไทย	โครงการ
<p>สำนักงานโครงการรับความช่วยเหลือ สปช.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการอนามัยโรงเรียน 2. โครงการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา โดยความช่วยเหลือของยูนิเซฟ 3. โครงการวิทยุโรงเรียน 4. โครงการพัฒนารูปแบบการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี, ศรีสะเกษ (ศูนย์วิชาการ) 5. โครงการอบรมผู้บริหารสถานศึกษา 6. โครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบความร่วมมือขององค์กรชุมชน 7. โครงการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา ในเขตปฏิรูปที่ดิน 8. โครงการพัฒนาที่สูง โดยความช่วยเหลือของสหประชาชาติ

ลักษณะการให้ความช่วยเหลือ

ลักษณะการให้ความช่วยเหลือขององค์การระหว่างประเทศ 7 องค์การ มี 6 ลักษณะ
ที่ให้ความช่วยเหลือมากที่สุด คือ ลักษณะเงินให้เปล่ามีการให้มา 4 องค์การ เงินกู้ให้ความ
ช่วยเหลือมา 3 องค์การ ลักษณะผู้เชี่ยวชาญให้ความช่วยเหลือมา 2 องค์การ ลักษณะทุนศึกษาต่อ
ต่างประเทศ ให้ความช่วยเหลือมา 1 องค์การ ลักษณะทุนอบรมให้ความช่วยเหลือมา 1 องค์การ
และวัสดุอุปกรณ์ให้ความช่วยเหลือมา 1 องค์การ ดังปรากฏในตารางที่ 3

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 ลักษณะการให้ความช่วยเหลือขององค์การระหว่างประเทศ

ลักษณะการให้ความช่วยเหลือ	องค์การระหว่างประเทศ
1. เงินให้เปล่า	1. องค์การยูนิเซฟ 2. องค์การยูเนสโก 3. องค์การซีมีโอ 4. มูลนิธิฟอร์ด
2. เงินกู้	1. สมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ 2. องค์การสหประชาชาติ 3. ธนาคารโลก
3. ผู้เชี่ยวชาญ	1. องค์การยูนิเซฟ 2. องค์การยูเนสโก
4. ทูตศึกษาดูต่างประเทศ	องค์การยูเนสโก
5. ทุนอบรม	องค์การยูนิเซฟ
6. วัสดุอุปกรณ์	องค์การยูนิเซฟ

รายละเอียดการให้ความช่วยเหลือในแต่ละระยะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ

ตารางที่ 4 ความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509)

หน่วยงาน/โครงการ	การให้ความช่วยเหลือ					ระยะเวลา/ปี	งบประมาณโครงการ
	เงินช่วยเหลือ	ทุนศึกษาต่อ/คน	ผู้เชี่ยวชาญ/คน	วัสดุอุปกรณ์	อบรม/คน		
1. <u>องค์การยูเนสโก</u>							
- โครงการเพื่อการค้นคว้า เรื่องเด็ก	363,607 ดอลลาร์	11	11	-	-	พ.ศ. 2489-2511	-
- โครงการฝึกหัดครูชนบท	369,571 ดอลลาร์	35	7	-	-	พ.ศ. 2499-2509	-
2. <u>องค์การยูนิเซฟ</u>							
โครงการขยายการศึกษา ภาคบังคับจังหวัดสมุทร- สงคราม, ภูเก็ต	-	-	-	141,400 บาท	3,355	พ.ศ. 2506-2513	4,468,520 บาท
รวม	733,178 ดอลลาร์	46	18	141,400 บาท	3,355	-	4,468,520 บาท

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 4 องค์การระหว่างประเทศให้ความช่วยเหลือในโครงการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 1 มี 2 องค์การ คือ องค์การยูเนสโก และองค์การยูนิเซฟ องค์การยูเนสโกให้ความช่วยเหลือมา 2 โครงการ คือ โครงการเพื่อการค้นคว้าเรื่องเด็ก และโครงการฝึกหัดครูชนบท องค์การยูนิเซฟให้ความช่วยเหลือมา 1 โครงการ คือ โครงการขยายการศึกษาภาคบังคับจังหวัดสมุทรสงคราม และภูเก็ต องค์การยูเนสโก ให้ความช่วยเหลือในลักษณะเงินช่วยเหลือทั้ง 2 โครงการเป็นเงิน 733,178 ดอลลาร์สหรัฐ และให้ทุนศึกษาต่อต่างประเทศ 46 คน ส่งผู้เชี่ยวชาญมา 18 คน ใช้ระยะเวลาดำเนินงานทั้ง 2 โครงการ ในระยะแผนพัฒนา ที่ 1 20 ปี ส่วนองค์การยูนิเซฟให้ความช่วยเหลือมา 1 โครงการ คือ โครงการขยายการศึกษาภาคบังคับจังหวัดสมุทรสงคราม ภูเก็ต ในลักษณะของวัสดุอุปกรณ์เป็นเงิน 141,400 บาท และให้การอบรม 3,355 คน ใช้ระยะเวลาเริ่มถึงสิ้นสุดโครงการในแผนพัฒนา ที่ 1 7 ปี เป็นเงินงบประมาณของโครงการทั้งสิ้น 4,468,520 บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 2 (พ.ศ. 2510-2514)

หน่วยงาน/โครงการ	การให้ความช่วยเหลือ				ระยะเวลา	งบประมาณโครงการ
	เงินช่วยเหลือ	ทุนดำเนินงาน	ผู้เชี่ยวชาญ	อบรม		
<u>องค์การยูนิเซฟ</u>						
โครงการปรับปรุงโรงเรียน ตัวอย่างของจังหวัดในเขต การศึกษา 3, 4, 5, 7	3,467,805.25 บาท	4	2	958	พ.ศ.2511-2514	7,936,325.25 บาท
รวม	3,467,805.25 บาท	4	2	958	-	7,936,325.25 บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 5 ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 2 องค์การยูนิเซฟได้ให้ความช่วยเหลือในโครงการปรับปรุงโรงเรียนตัวอย่างของจังหวัดในเขตการศึกษา 3,4,5,7 ในลักษณะเงินช่วยเหลือแบบให้เปล่า 3,467,805.25 บาท และให้ทุนไปปฏิบัติงานในต่างประเทศ 4 ทุน ซึ่งไม่ปรากฏชื่อในโครงการ ส่งผู้เชี่ยวชาญมา 2 คน คือ Mr. Ensor และ Mr. Calvart ให้การอบรม 958 คน ซึ่งไม่ปรากฏชื่อในโครงการที่เขตการศึกษา 3,4,5,7 ใช้ระยะเวลาดำเนินโครงการ 3 ปี เป็นงบประมาณโครงการทั้งสิ้น 7,936,325.25 บาท รัฐบาลไทยใช้จ่ายเงินสมทบ 21,693,920 บาท

ตารางที่ 6 ความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519)

หน่วยงาน/โครงการ	การให้ความช่วยเหลือ	ระยะเวลา	งบประมาณ
<u>มูลนิธิฟอร์ด</u>			
โครงการวิจัยและประเมินผล	เงินช่วยเหลือบางส่วน	พ.ศ. 2516-	-
ประสิทธิภาพของการประถมศึกษา		2518	

จากตารางที่ 6 ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 3 มูลนิธิฟอร์ดได้ให้ความช่วยเหลือในโครงการวิจัยและประเมินผลประสิทธิภาพของการประถมศึกษา ในลักษณะเงินช่วยเหลือบางส่วน ใช้เวลาดำเนินโครงการ 2 ปี

ตารางที่ 7 ความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
ระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524)

หน่วยงาน/โครงการ	การให้ความช่วยเหลือ	ระยะเวลา	งบประมาณ
<u>องค์การซีมิโอ</u>			
โครงการปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาโดยใช้สื่อ RIT	เงินช่วยเหลือบางส่วน	พ.ศ. 2520- 2527	-

จากตารางที่ 7 ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 องค์การซีมิโอได้ให้ความช่วยเหลือ
มาในโครงการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาโดยใช้สื่อ RIT ในลักษณะเงิน
ช่วยเหลือบางส่วน ใช้ระยะเวลาดำเนินโครงการ 7 ปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ความช่วยเหลือขององค์การระหว่างประเทศในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)

หน่วยงาน/โครงการ	เงินกู้	การให้ความช่วยเหลือ			ระยะเวลา	งบประมาณโครงการ (บาท)
		เงินช่วย (บาท)	อบรม/บุคลากร (คน)	วัสดุอุปกรณ์		
<u>องค์การยูนิเซฟ</u>						
-โครงการอนามัยโรงเรียน	-	-	4,911	-	พ.ศ. 2524-2529	1,999,980
-โครงการปรับปรุงคุณภาพ การประถมศึกษา	-	300,000	-	-	พ.ศ. 2524-2531	600,000
<u>สมาคมพัฒนาการระหว่าง ประเทศ</u>						
-โครงการวิทยุโรงเรียน	บางส่วน	-	-	-	พ.ศ. 2525-ปัจจุบัน	5,000,000

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 8 ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 องค์การยูนิเซฟให้ความช่วยเหลือ
มา 2 โครงการ คือ โครงการอนามัยโรงเรียนในลักษณะการจัดอบรมบุคลากร 4,911 คน ใช้
เวลาดำเนินงาน 5 ปี ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 1,999,980 บาท และโครงการปรับปรุงคุณภาพการ
ประถมศึกษาในลักษณะให้เงินช่วยเหลือ 300,000 บาท จากงบประมาณทั้งสิ้น 600,000 บาท
ใช้เวลาดำเนินงาน 6 ปี และสมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศให้ความช่วยเหลือในโครงการ
วิทยุโรงเรียนในลักษณะเงินกู้ระยะยาวดอกเบี้ยต่ำ จากงบประมาณของโครงการนี้ 5,000,000
บาท ใช้เวลาดำเนินโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 จนถึงปัจจุบัน

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ความช่วยเหลือขององค์การระหว่างประเทศในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534)

หน่วยงาน/โครงการ	การให้ความช่วยเหลือ เงินกู้ (บาท)	ระยะเวลา	งบประมาณโครงการ (บาท)
ธนาคารโลก			
- โครงการพัฒนารูปแบบการปรับปรุง คุณภาพการประถมศึกษาจังหวัด ปัตตานี และศรีสะเกษ	26,900,000	พ.ศ. 2526-2527	36,900,000
- โครงการอบรมผู้บริหารสถานศึกษา	2,000,000	พ.ศ. 2529-2530	2,000,000
- โครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบของ องค์การชุมชน	1,808,000	พ.ศ. 2529-2530	2,138,000
- โครงการปรับปรุงคุณภาพการประถม- ศึกษาในเขตปฏิรูปที่ดิน	9,699,200	พ.ศ. 2528-2532	9,951,150
สหประชาชาติ			
- โครงการพัฒนาที่สูง โดยความ ช่วยเหลือของสหประชาชาติ	9,118,000	พ.ศ. 2530-2535	9,118,000
รวม	49,525,200	-	60,107,150

จากตารางที่ 9 ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 6 ธนาคารโลกได้ความช่วยเหลือมา 4 โครงการ คือ โครงการพัฒนารูปแบบการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ศรีสะเกษ ในลักษณะเงินกู้ 26,900,000 บาท ใช้ระยะเวลาดำเนินงาน 1 ปี เป็นเงินงบประมาณทั้งสิ้นร่วมกับงบสมทบของ สปช. ในการดำเนินโครงการนี้ 36,900,000 บาท โครงการอบรมผู้บริหารสถานศึกษาให้มาในลักษณะเงินกู้ 2,000,000 บาท ใช้เวลาดำเนินงาน 1 ปี โครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบขององค์กรชุมชนให้มาในลักษณะเงินกู้จำนวน 1,808,000 บาท ใช้เวลาดำเนินงาน 1 ปี รวมงบประมาณสมทบจาก สปช. ที่ใช้ในโครงการนี้ 2,138,000 บาท โครงการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษาในเขตปฏิรูปที่ดินให้ความช่วยเหลือมาในลักษณะเงินกู้ 9,699,200 บาท ใช้เวลาดำเนินโครงการ 4 ปี รวมงบประมาณสมทบจาก สปช. ใช้ดำเนินโครงการนี้ 9,951,150 บาท รวมเงินกู้จากธนาคารโลกที่ให้ความช่วยเหลือมาในแผนพัฒนา ที่ 6 นี้ 39,407,200 บาท ส่วนองค์การสหประชาชาติให้ความช่วยเหลือมาในโครงการพัฒนาที่สูง โดยความช่วยเหลือของสหประชาชาติในลักษณะเงินกู้ 9,118,000 บาท ใช้เวลาดำเนินโครงการ 5 ปี รวมความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศทั้ง 2 องค์การในแผนพัฒนา ที่ 6 เป็นเงิน 49,525,200 บาท จากงบประมาณดำเนินโครงการที่ สปช. สมทบ 60,107,150 บาท ซึ่งต้องใช้งบความช่วยเหลือจากต่างประเทศ 10,581,950 บาท

สรุปลักษณะความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศ 7 องค์การ คือ องค์การยูนิเซฟ องค์การยูเนสโก องค์การซีมีโอ องค์การสหประชาชาติ สมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ มูลนิธิฟอร์ด และธนาคารโลก ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในโครงการปรับปรุงคุณภาพประถมศึกษาในระยะแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 1-6 ต่อหน่วยงานไทย 3 หน่วยงานคือ กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานโครงการรับความช่วยเหลือ สปช. เป็นลักษณะผู้เชี่ยวชาญ 19 คน ทุนศึกษาต่อต่างประเทศ 46 คน ทุนจัดอบรมบุคลากร 3,846,925 บาท ให้อุปกรณ์เป็นเงิน 4,089,400 บาท ให้อุปกรณ์ช่วยเหลือแบบให้เปล่า 444,178 ดอลลาร์สหรัฐฯ และให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำระยะใช้หนี้คืนระยะยาวเป็นเงิน 18,817,200 บาท

ผลงานจากความช่วยเหลือขององค์การระหว่างประเทศในการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา

1. องค์การยูนิเซฟ

ยูนิเซฟได้ร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการปรับปรุงคุณภาพการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา และยังได้ให้ความช่วยเหลือในด้านการฝึกอบรมทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือการสอนในโรงเรียนด้วย

โครงการยูนิเซฟให้ความช่วยเหลือทั้งหมด จัดขึ้นสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย เพื่อมุ่งหมายให้เกิดผลดีอย่างเต็มที่แก่สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย โดยเฉพาะโครงการพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษา ยูนิเซฟให้ความช่วยเหลือด้านพัฒนาหลักสูตรชั้นประถม โดยเริ่มไปปีละชั้นตั้งแต่ปี 2521 ถึงปี 2524 ได้ทดลองแบบเรียนที่จะใช้สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และปีที่ 6 รวมทั้งสวัสดิการการจัดพิมพ์แจกจ่ายเพื่อเตรียมไว้ใช้ในปี 2525 และ 2526 ด้วย นอกจากนี้ ยูนิเซฟยังช่วยด้านอุปกรณ์ช่วยการสอน ฝึกอบรมผู้บริหารการศึกษา เพื่อขยายขอบเขตความเข้าใจหลักสูตรใหม่ให้กว้างขวางออกไปอีก

2. องค์การยูเนสโก

ประเทศไทยได้รับความช่วยเหลือด้านโครงการการศึกษาที่สำคัญ ในรูปผู้เชี่ยวชาญและอุปกรณ์ ได้แก่

1) โครงการทดลองเกี่ยวกับระบบการศึกษาที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

โครงการทดลองนี้เริ่มเมื่อ พ.ศ. 2493 เป็นโครงการทดลองเพื่อหาวิธีการที่ดีที่สุดในการปรับปรุงการศึกษาระดับต่างๆ ยูเนสโก ได้เสนอโครงการให้ความช่วยเหลือเพื่อปรับปรุงส่งเสริมการศึกษาเป็นเวลา 10 ปี และได้เผยแพร่ไปยังโรงเรียนในจังหวัดต่างๆ ทั่วไป

2) โครงการของศูนย์อบรมการศึกษาผู้ใหญ่จังหวัดอุบลราชธานี ศูนย์ตั้งขึ้นเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2497 เพื่อศึกษาภาวะสังคมและเศรษฐกิจอันอาจแก้ไขด้วยข้อมูลการศึกษาทำการอบรม เพื่อผลิตสารนิเทศออกไปช่วยชาวชนบทปรับปรุงตนเองตลอดจนผลิตอุปกรณ์การศึกษา

3) สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก (ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร เดิม หรือมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ปัจจุบัน)

สถาบันฯ ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2497 มีวัตถุประสงค์เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทางการ ทางจิต ทางอารมณ์และทางสังคมของเด็ก จัดการฝึกอบรมนักวิจัยทั้งชาวไทยและต่างประเทศในวิธีการวิจัยและเรื่องการเจริญเติบโต และพัฒนาการของเด็ก กับการแนะแนวเพื่อเด็ก และดำเนินการเผยแพร่ผลการวิจัยให้แก่นักศึกษาทั้งในและนอกประเทศ

4) ในปี พ.ศ. 2504 คณะกรรมการร่วมของยูเนสโกได้มาสำรวจการวางแผนการศึกษาที่มีส่วนสัมพันธ์กับการพัฒนา เศรษฐกิจของประเทศ ต่อมาในปี พ.ศ. 2506 ได้ส่งคณะกรรมการพิจารณาการลงทุนเพื่อการศึกษาในการวางแผนโครงการระยะยาว สำหรับการพัฒนาระบบการศึกษา และในปี พ.ศ. 2507 ยูเนสโกได้ส่งคณะกรรมการว่าด้วยงบประมาณเพื่อการศึกษา มาช่วยเตรียมโครงการ เสนอขอความช่วยเหลือจากธนาคารโลก

นอกจากนี้ ยูเนสโกได้ส่งผู้เชี่ยวชาญเพื่อช่วยทำงานวางแผนดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและให้ทุนแก่เจ้าหน้าที่ไทย เพื่อรับการฝึกอบรมยังต่างประเทศอีกด้วย

5) โครงการขยายการศึกษาภาคบังคับ (พ.ศ. 2506-2511)

รัฐบาลไทยได้จัดให้มีการขยายการศึกษาภาคบังคับจาก 4 ปี เป็น 7 ปี ตามข้อบังคับตกลงในการประชุมที่การารจี เมื่อปี พ.ศ. 2503 ว่าด้วยการขยายการศึกษาภาคบังคับของประเทศต่างๆ ในเอเชีย โครงการนี้ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูนิเซฟด้วย โดยได้เริ่มโครงการทดลองขึ้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม เมื่อปี พ.ศ. 2506 และจังหวัดภูเก็ต ปี พ.ศ. 2509 โครงการนี้มีคุณค่ามาก เป็นการแสดงวิธีการปรับปรุงการสอนโดยการใช้อุปกรณ์ทางการศึกษา และได้ขอให้ยูเนสโกให้ความช่วยเหลือในโครงการ เช่นเดียวกันนี้ในจังหวัดต่างๆ

นอกจากนี้ ยังมีโครงการการปรับปรุงโรงเรียนตัวอย่างของจังหวัดในภาค
ศึกษา 3,4,5 และ 7 มีความมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษาบางประเภทให้เป็น
แหล่งวิชาการและเป็นโรงเรียนปรับปรุงของชุมชนด้วย

ในระหว่างปี พ.ศ. 2517-2519 ยูนิเซฟ และยูเนสโก ได้ร่วมมือให้ความ
ช่วยเหลือเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพของครูโรงเรียนประถมในชนบท โดยจัดตั้งหน่วยกลางใน
แต่ละภาค เพื่อให้บริการแก่โรงเรียนต่างๆ

6) วิทยุและโทรทัศน์ทางการศึกษา

ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2501 ยูเนสโก ได้ส่งคณะผู้เชี่ยวชาญมาสำรวจ
ภาวะและ เสนอโครงการวิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในระดับชาติ ตามที่รัฐบาลไทยได้ขอความ
ช่วยเหลือไป

ประเทศไทยในฐานะสมาชิกของยูเนสโก ได้รับประโยชน์อย่างใหญ่หลวง
จากองค์การนี้ โดยที่ได้มีการพัฒนาการศึกษาในด้านต่างๆ ไปในแนวที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ของ
ยูเนสโก ส่วนความร่วมมือที่ประเทศไทยให้แก่องค์การนั้น ก็เห็นได้ชัดจากการที่เราได้ให้ความ
สนับสนุนในกิจกรรมการศึกษาระหว่างประเทศและในส่วนภูมิภาค ซึ่งยูเนสโกเป็นผู้จัด เช่น ใน
การสร้างอาคารสำนักงานคาราการ

3. องค์การซีมีโอ

โครงการส่งเสริมสมรรถภาพทางการสอน (RIT) เป็นโครงการวิจัยเชิงทดลอง
เพื่อปรับปรุงการศึกษา ซึ่งจัดเป็นศูนย์นวัตกรรม และ เทคโนโลยีทางการศึกษา (INNOTECH)
องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO) ร่วมกับกรมสามัญศึกษากระทรวง
ศึกษาธิการ เป็นผู้วางแนวทางดำเนินการวิจัยแบบทดลอง โดยตั้งสำนักงานอยู่ที่โรงเรียน
เมืองใหม่ จังหวัดลพบุรี เมื่อปี พ.ศ. 2520

4. องค์การสหประชาชาติ

ตามมติสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ โครงการความช่วยเหลือขององค์การสหประชาชาติ ได้แก่ ความช่วยเหลือตามลักษณะของโครงการซึ่งมีทั้งทุนการศึกษา ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน วิจัย ผู้เชี่ยวชาญ และวัสดุอุปกรณ์ โดยที่โครงการต่างๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในทุกๆ ด้าน เช่น โครงการด้านการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ เป็นหน้าที่องค์การยูเนสโก กองทุนสำหรับเด็กแห่งสหประชาชาติ เป็นหน้าที่ขององค์การยูนิเซฟแล้ว องค์การสหประชาชาติเองยังได้ให้ความช่วยเหลือโดยตรงในการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษาในเขตจังหวัด เชียงรายและแม่ฮ่องสอนด้วย

5. สมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ

ประเทศไทยมีโครงการพัฒนาการศึกษามาแล้ว 2 ครั้ง ซึ่งโครงการพัฒนาการศึกษาครั้งที่ 3 (Third Education Project) เป็นโครงการที่ได้รับเงินยืมจากสมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ (IDA) จำนวน 19.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ 405.60 ล้านบาท โดยไม่มีดอกเบี้ย มีแต่ค่าบริการ (Service Charge) ร้อยละ 0.75 ของเงินกู้ต่อปี ซึ่งมีระยะเวลาของโครงการตั้งแต่ 11 เมษายน พ.ศ. 2516 - 30 มิถุนายน พ.ศ. 2521 โครงการพัฒนาการศึกษาระยะที่ 3 นี้ เป็นโครงการของกระทรวงศึกษาธิการ 4 โครงการ และเป็นของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 1 โครงการ สำหรับการประถมศึกษา เป็นโครงการสำรวจความเหมาะสมของโครงการวิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ERTV Pre-Investment Study) จำนวนเงินกู้จาก IDA 3,427,840 ล้านบาท

6. ธนาคารโลก

- 1) โครงการพัฒนารูปแบบการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา (จังหวัดปัตตานี ศรีสะเกษ) หรือโครงการศูนย์วิชาการ พ.ศ. 2527-2530
- 2) โครงการอบรมผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529-2530
- 3) โครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบความร่วมมือของสหกรณ์ชุมชน พ.ศ. 2529-2530
- 4) โครงการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษาใน เขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2528-2532

7. มูลนิธิฟอร์ด

มูลนิธิฟอร์ดได้ให้ความช่วยเหลือในโครงการวิจัยและประเมินผลประสิทธิภาพของการประถมศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้รับเงินช่วยเหลือบางส่วน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย